

Instanța de fond: judecătoria Bălți (judecător: V. Caisîn)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (judecători: T. Duca, S. Procopciuc, E. Grumeza)

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

D E C I Z I E

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ

08 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție, în componența:

Președinte, judecător

Svetlana Novac

Judecători:

Tatiana Vieru

Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de către Liudmila Andreițova împotriva încheierii din data de 03 septembrie 2014 a Curții de Apel Bălți,

adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Porcescu Angela împotriva lui Andreițova (Dubrovina) Liudmila privind încasarea arvunei duble, dobânzii de întârziere și a prejudiciului moral,

c o n s t a t ă :

La data de 02 aprilie 2014 Porcescu Angela a depus în instanța de judecată cerere împotriva lui Andreițova (Dubrovina) Liudmila solicitând încasarea arvunei duble, dobânzii de întârziere și a prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că în luna aprilie 2012, împreună cu soțul - cet. Zarutchi Nicolae, au decis să vândă apartamentul, care se afla pe str. N. Iorga, 18/55 mun. Bălți și să procure un alt apartament. Au publicat în ziarul „Makler” anunț despre expunerea la vânzare a apartamentului și concomitent erau în căutarea altui apartament.

Peste o anumită perioadă de timp au determinat un apartament pe placul lor, situat în mun. Bălți, str. G. Cojbuc, nr. 3, ap.46, al cărui proprietare era cet. Andreițova Liudmila. Au convenit asupra prețului apartamentului și au transmis arvuna în sumă de 3 500 (trei mii cinci sute) lei și 200 (două sute) euro, întocmind o recipisă.

Cu pîrîta Andreițova Liudmila s-au întîlnit la notarul Andrian Popovici pentru a încheia contractul de vânzare-cumpărare a apartamentului, însă, notarul le-a comunicat că d-na Andreițova Liudmila la acel moment nu era în drept să vîndă de una singură apartamentul, deoarece 1/4 din apartament aparținea fiicii ei, care trebuia să întocmească anumite acte, necesare pentru vânzarea apartamentului, dar fiica era plecată peste hotare.

La solicitarea reclamantei de a restitui arvuna achitată ca garanție de a executa tranzacția de vânzare-cumpărare, pîrîta a rugat să i se acorde un termen de cîteva luni pentru a acumula banii necesari. La data de 12 octombrie 2012 reclamanta a expediat în adresa pîrîtei o solicitarea cu privire la restituirea benevolă a sumei. Ca rezultat, la

data de 23 noiembrie 2012 pîrîta a restituit suma de 1000 (una mie) lei din suma totală a datoriei.

Pe parcursul anului 2013, pîrîta de nenumărate ori a fost contactată telefonic pentru a restitui datoria, însă toate încarcerările au rămas fără soluționare. Din aceste considerente reclamanta a fost nevoită să se adreseze în instanța de judecată cu cerere privind încasarea arvunei duble, dobînzii de întîrziere și a prejudiciului moral.

Prin hotărîrea din 12 iunie 2014 a judecătoreiei Bălți s-a admis parțial cererea de chemare în judecata a Angelei Porcescu către Andreițova (Dubrovina) Liudmila privind încasarea arvunei duble, dobînzii de întîrziere, prejudiciului moral, cheltuielilor poștale și recuperarea taxei de stat: s-a încasat de la Andreițova (Dubrovina) Liudmila în beneficiul Angelei Porcescu suma cu titlu de dublul arvunei în mărime de 6000 (șase mii) lei și 400 (patru sute) euro, echivalentul a 7425 (șapte mii patru sute douăzeci și cinci) lei și 08 bani, calculați conform cursului oficial la BNM la 01.04.2014; s-a încasat, de la Andreițova (Dubrovina) Liudmila în beneficiul Angelei Porcescu dobînda de întîrziere în sumă de 1022 (una mie douăzeci și doi) lei, 91 bani și 65 (șaizeci și cinci) euro 03 euro cenți, echivalentul a 1207 (una mie două sute șapte) lei, 13 bani, calculați conform cursului oficial la BNM la 01.04.2014; s-a încasat de la Andreițova (Dubrovina) Liudmila în beneficiul Angelei Porcescu suma cheltuielilor poștale în mărime de 19 (nouăsprezece) lei și suma de 470 (patru sute șaptezeci) lei cu titlu de recuperare a taxei de stat achitate la inițierea procesului. În rest cerințele Angelei Porcescu către Andreițova (Dubrovina) Liudmila privind încasarea prejudiciului moral au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

Prin încheierea din data de 03 septembrie 2014 a Curții de Apel Bălți, a fost restituit apelul depus de Andreițova Liudmila, ca fiind depus cu încălcarea termenului prevăzut de lege de declarare a apelului.

La data de 18 septembrie 2014 recurenta - Andreițova Liudmila a depus recurs împotriva încheierii din data de 03 septembrie 2014 a Curții de Apel Bălți. În motivarea cererii de recurs s-a indicat că nu a participat la ședințele de judecata, deoarece citațiile au fost expediate la alte adrese decît aceea unde ea locuia, despre examinarea cauzei a aflat întîmplător.

Susține recurenta că la data de 14 iulie 2014 a depus cerere în judecata despre eliberarea hotărîrii redactate, însă nu a primit-o pînă la momentul depunerii recursului. A depus apel la data de 16 iulie 2014 fiind convinsă că l-a depus în termen, de aceea nu a solicitat repunerea în termen a apelului. Nu a avut posibilitate să se adreseze la un jurist, deoarece este pensionară, invalidă, cu o pensie de 320 lei.

Mai indică recurenta că nu este de acord cu încheierea din data de 03 septembrie 2014 a Curții de Apel Bălți, deoarece i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil și anume prevederile art. 370 al. 2 CPC. Nu a fost informată în modul corespunzător despre data examinării cauzei, precum și nu i-a fost înmînată copia hotărîrii redactate și că termenul trebuia să fie calculat din data primirii hotărîrii, deoarece nu a participat la ședința de judecata.

Examinînd temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. La caz, hotărârea instanței de fond a fost pronunțată la data de 12 iunie 2014. Conform materialelor dosarului copia hotărârii din 12 iunie 2014 a fost expediată în adresa recurentei la data de 13 iunie 2014 (f.d. 36). Ulterior la data de 14 iulie 2014 a depus cerere de eliberare a hotărârii motivate (f.d. 37). Cererea de apel a fost depusă la data de 16 iulie 2014.

Raportînd circumstanțele stabilite la normele de drept procesual menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, recurenta – Andreițova Liudmila a depus cererea de apel peste termenul de 30 zile, prevăzut de art. 362 alin (1) CPC, ignorând vădit prevederile acestei norme de drept.

Colegiul menționează că în conformitate cu prevederile art. 362 CPC, termenul de apel se calculează din momentul pronunțării hotărârii judecătorului și nu din momentul înmînării sau recepționării hotărârii motivate.

Referitor la argumentul recurentei că citațiile au fost expediate la altă adresă decît aceea unde locuiește, Colegiul constată faptul că în materialele dosarului este avizul de recepție expediat și recepționat de către recurentă la data de 19.05.2014 prin care a fost înștiințată despre data, locul și ora ședinței de judecată (f.d. 26). Mai mult ca atît citația a fost expediată la adresa indicată în cererea de chemare în judecată.

În conformitate cu art. 369 alin. 1 lit. b) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La îndeplinirea acțiunilor procedurale, respectarea cerințelor cu privire la admisibilitate, constituie un aspect important al dreptului la un proces echitabil și în privința acestor circumstanțe, instanța se expune încă în faza primirii cererii de apel prin prisma prevederilor art. 367, art. 369 CPC Republica Moldova.

Totodată, se impun și prevederile Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, mai exact de art. 46 par. 1, prin care R. Moldova și-a asumat angajamentul de a se conforma hotărârilor definitive ale Curții în litigiile la care sunt părți și a le invoca inclusiv în cazuri similare în vederea evitării unor altor încălcări de același gen. Admiterea spre examinare a apelului depus de apelantul Primăria s. Gribova peste termen ar duce inevitabil la violarea art. 6 din CEDO.

Cu referire la prezentul litigiu, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă constatările Curții Europene a Drepturilor Omului în cazul Melnic vs. Moldova (nr.6923/03, hotărâre din 14.11.2006) în care s-a reiterat, că articolul 6 §1 al Convenției obligă instanțele judecătorești să-și motiveze hotărârile lor. Omisiunea instanțelor judecătorești de a motiva refuzul de a accepta o obiecție potrivit căreia acțiunea era tardivă, a constituit o violare a acestei prevederi.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, temeiul invocat de către recurent nu este prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea din data de 03 septembrie 2014 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de Andreițova (Dubrovina) Liudmila.

Se menține încheierea din data de 03 septembrie 2014 a Curții de Apel Bălți, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Porcescu Angela împotriva lui Andreițova (Dubrovina) Liudmila privind încasarea arvunei duble, dobînzii de întîrziere și a prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Svetlana Novac

Judecători:

Tatiana Vieru

Oleg Sternioală